

Individuell skattedeclaration

En jämförelse mellan olika länder

Individuell skattedeclaration innebär att företag betalar och redovisar källskatt och sociala avgifter för varje anställd. Idag betalar företagen in en klumpsumma varje månad som först detaljredovisas en gång per år. Detta gör att Skatteverket inte kan kontrollera för hur många skatten betalas. En oseriös arbetsgivare kan betala in skatt för fem personer och därigenom ha en korrekt fasad utåt, medan han i själva verket har fler personer anställda. En lagstiftning om individuell skattedeclaration skulle försvåra för oseriösa arbetsgivare och göra det lättare att konkurrera på lika villkor.

Individuell skattedeclaration fanns i Sverige redan på 1980-talet men togs bort då Skatteverket saknade tillräckliga resurser för att hantera uppgifterna. Med dagens teknik är detta inte längre ett problem. Individuell skattedeclaration förekommer och diskuteras på flera håll i vår omvärld idag.

Danmark

Den 1 januari 2007 införde Danmark systemet eIndkomst. Det är ett registersystem där arbetsgivaren löpande minst en gång i månaden rapporterar in lönerelaterade upplysningar för varje enskild anställd. Direktiv om att införa systemet kommer från regeringen. Motivet till införandet var framför allt att bekämpa missbruket av socialförsäkringssystemet genom att kontrollen av offentliga bidragsutbetalningar blir bättre. I andra hand ska det minska bördan för myndigheter, anställda och företag, till exempel genom att reducera företagets anmälningar av löneuppgifter, såsom a-skatt och personnummer. Dessa upplysningar går nu mot ett system i stället som tidigare mot flera olika system. Andra fördelar är att kunna återanvända information och att skatteverket löpande får tillgång till aktuell information. Genom eIndkomst får myndigheter och kommuner tillgång till uppgifter på individnivå löpande genom året i stället för vid årets slut, vilket förbättrar kvaliteten i myndighetsutövningen. Det har varit viktigt att tillgodose de externa intressenternas behov, såsom kommuner, A-kassor, Danmarks statistik med flera.

Arbetsgivare uppnår fördelar som till exempel att inbetalningarna görs på ett och samma ställe, antalet förfrågningar från offentliga myndigheter reduceras till ett minimum som till exempel förfrågningar om tidigare anställdas inkomstförhållanden, samt att löpande ändringar av skattsedeln för löntagare sker elektroniskt då det införs en obligatorisk e-skattesedel.

I och med införandet av systemet är viss information inte längre nödvändig att anmäla, till exempel den årliga löne- och skatteupplysningen och den månatliga deklARATIONEN av skatt. Danmark hade problem med att det ofta blev kontrolluppgift(KU)-differenser. Genom att lämna uppgifterna specificerade på individnivå ser arbetsgivaren själv till att de stämmer och det kan på så vis inte uppstå någon KU-differens. En del nya uppgifter är dock nödvändiga att anmäla, såsom löneperiodens start och slut, skatteperiod, arbetstimmar, bruttolön, semesterersättning och personnummer. Den danska skattemyndigheten räknar med att den administrativa bördan håller sig oförändrad.

Erfarenheter

De problem som har uppstått med systemet eIndkomst är till största delen av teknisk karaktär. Det har till exempel varit problem med leveranserna av skattekortet då fel skattekort skickats, en del av den vägledande informationen från den officiella hemsidan www.skat.dk har

uppfattas som missvisande och ett stort antal verksamheter som använt systemet har inte blivit korrekt registrerade. Detta har, under systemets första två månader, inneburit en onödig administrativ börda för de inblandade.

Norge

Under 2007 påbörjade det norska skatteverket en utredning om ett nytt betalningssystem för lön, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter. Ändringen kommer att innebära att inbetalningarna sker på individnivå löpande genom året. Motivet till utredningen är att utveckla skatteverkets tjänster till fördel för både näringslivet och skattebetalare. Det kommer att ske en stor utveckling i användandet av ekonomi- och lönesystem där löner, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter registreras på den enskilda arbetstagaren. Fördelarna med systemet är att det går att följa den enskilde skattebetalaren genom året, skattebetalare får tillgång till löpande information och det blir möjligt för olika departement att dela information. Ett införande av inbetalningar på individnivå skulle ge skatteverket en bättre översikt över anställningsförhållanden än vad dagens system ger och därmed också en bättre grund för uppföljning av krav.

Införandet skulle främst gynna aktörer utanför skatteverket, men totalt sett skulle ett införande av ordningen bli ekonomiskt fördelaktigt för alla parter.

Utredningen är i dagsläget översänd till finansdepartementet som bereder förslaget.

Obligatorisk id-kontroll

Norge har obligatorisk id-kontroll på byggarbetsplatserna samt dagliga översiktslistor över alla anställda. Detta har kommit till stånd efter ett samarbetsprojekt mellan offentliga myndigheter och arbetsgivar- och arbetarorganisationer. Avsikten med ordningen har varit att förbättra arbetsmiljöförhållandena i branschen samt att förebygga svartarbete. Systemet gäller för samtliga norska och utländska företag verksamma i bygg- och anläggningsnäringen i Norge. Det pågår en kontinuerlig process för att behålla det positiva samarbetet mellan inblandade parter och myndigheter.

Finland

Under en fyraårsperiod, med start i januari 2008, kommer Finland att bedriva ett skattekontrollprojekt inom byggbranschen. Detta leds och koordineras av Skattestyrelsen. Medverkande är skatteförvaltningen, polisförvaltningen, åklagarväsendet, undersökningsförvaltningen, arbetskraftsförvaltningen, arbetsskyddsförvaltningen, utlänningsverket, folkpensionsanstalten, pensionsskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund, Byggnadsförbundet och Byggindustrin RT.

Målet med projektet är att bekämpa grå ekonomi inom byggbranschen, att utveckla skattekontrollen av utländsk arbetskraft samt att utveckla och förbättra kontrollmetoder inom byggbranschen.

Det har förts diskussioner om att införa en obligatorisk månatlig informationsrapport. Insamlingsprocessen skulle bli mer effektiv om all skatteinformation samlades löpande under året i stället för att all information samlas i slutet av året.

Estland

Estland införde individuell skattedeklaration redan år 1999. Huvudmotivet till införandet var att det underlättar uträkningen av sociala bidrag och socialförsäkring för varje enskild individ. En av fördelarna med dagens skattesystem är att skatteverket kan se den totala summan av lönerna och bruttoutbetalningarna samt att de kan jämföra löner inom speciella branscher eller områden. Om de ser att den utbetalda lönen skiljer sig från medellönen inom branschen som granskas, uppstår klara misstankar om att kontanta löner har betalats ut.

Den individualiserade skattedeklarationen har upplevts fungera effektivt mot oseriösa arbetsgivare men erfarenheterna är samtidigt att systemet inte är vattentätt. Enligt Merje Roomet från Estlands skatteverk kommer det alltid att finnas oseriösa arbetsgivare som betalar ut lön utan att betala in några skatter och även fast de har nått en bit på vägen kommer det att dröja innan svartarbetet försvinner helt. Det faktum att problemet kvarstår har gjort att det för det estländska skatteverket under 2008 blivit en prioriterad del av arbetet och kampen mot utbetalning av kontanta löner. Verket ska bland annat försöka påverka människors vetskap om risken med att betala ut och ta emot kontanta löner.

Holland

I Holland är den skatt som företagen betalar in månatligen också individuell.

Obligatorisk id-kontroll

Arbetsgivaren är skyldig att hålla en förteckning över anställda som skattemyndigheten ges möjlighet att granska. Detta system infördes 1 januari 2006 och har bland företagarna upplevts fungera effektivt mot svartarbete. Varje anställd som har fyllt 14 år, ska bära med sig giltig legitimation på arbetsplatsen och på omedelbar begäran kunna visa denna om så begärs för inspektion från skatterevisorn.

Innan företaget kan förskottsinnehålla arbetsgivaravgifter måste, senast dagen innan en ny anställning startar, en registrering av den anställda vara skatteverket tillhanda. Informationen som lämnas kan baseras på information från den anställdes pass, id-kort eller körkort. Den anställda måste tillstålla företaget skriftlig information med följande uppgifter:

- Efternamn och signatur
- Födelsenummer
- Socialförsäkringsnummer
- Fullständig adress eller bostadsort om personen inte är bosatt i Holland.

Detta kan göras elektroniskt, vilket också ger fördelar för den anställda. Väntetiden för att få den rätta skattkoden reduceras och han/hon får snabbare uppdateringar till pension och bidragsregister vid slutet av året.

USA

Varje ny anställd måste ange sitt namn och social security-nummer (SSN), vilket arbetsgivaren sedan dokumenterar i ett formulär kallat W-2, lön och skatteutdrag.

Den federala skatten (inkomstskatt, pension, sjukvård och arbetslöshetsförsäkring) redovisas och betalas in månadsvis alternativt kvartalsvis med uppgivande av *antal anställda, lönesumman och summan av skatterna*. Ett sammanställt löne- och skattebesked från arbetsgivaren redovisas till skattemyndigheten i januari året efter att inkomsten betalas ut med angivande av SSN (likvärdiga med de kontrolluppgifter vi har i Sverige).

	Individuell skattedeklaration	Liknande ID06	Projekt mot svartarbete
Danmark	Ja		
Norge	Nej	Ja	Ja
Finland	Nej		Ja
Estland	Ja		Ja
Holland	Ja	Ja	
USA	Ja		